

PÄÄTÖS LUONNONSUOJELUALUEEN PERUSTAMISESTA (LSL 24.1 §)

LUONNONSUOJELUALUEEN NIMI JA SUOJELUALUETUNNUS

Nimi: Kallahden matalikko
Tunnus: YSA243067

KOHDE

Kunta: Helsinki
Kiinteistöt: 91-412-2-448 Uppby, 91-412-3-1 Östra Rönnskär, 91-435-1-63 Dronningholmsnäset, 91-435-1-153 Dronningholm ja 91-435-1-251 Morsian
Pinta-ala: noin 228 ha
Omistaja: Helsingin kaupunki

Alue on merkitty päätöksen liitteenä olevalle kartalle (Karttaliite 1).

KOHTEEN KUVAUS

Kallahden matalikko sijaitsee Itä-Helsingissä, Vuosaaren kaupungin-osassa. Matalikko kattaa noin 228 hehtaarin laajuisen merialueen Kallahdenniemeltä Villinginluodolle asti. Lähes puolet suojelualueesta kuuluu Natura 2000 -verkoston kohteeseen Kallahden harju-, niitty- ja vesialueet (FI0100063).

Kallahden matalikko koostuu lähes yksinomaan vesialueesta. Luonnonsuojelualueeseen kuuluu muutamia luotoja, joista suurimmat ovat Prinssi ja Nuottakari. Kolme aikaisemmin perustettua luonnonsuojelualuetta, Prinsessa, Kalliosaarenluoto ja Pihlajaluodonkupu, jäävät Kallahden matalikon ympäröimiksi.

Kallahdenniemen harju jatkuu luonnonsuojelualueella vedenalaisena muodostumana parin kilometrin päähän niemen kärjestä etelään päin. Vesialue on suojelualueella laajalti hyvin matalaa. Kallahden matalikon pohja on suurimmaksi osaksi hiekkaa, jolla on harvakseltaan erikokoisia kiviä ja lohkareita.

Kallahden matalikko edustaa laajalti luontodirektiivin luontotyyppiä vedenalaiset hiekkasärkät. Alueella esiintyy myös luontotyyppiä harjusaret ja riutat. Suomen luontotyyppien uhanalaisarvioinnin mukaisia Itämeren vedenalaisia luontotyyppiä on löydetty seitsemän, joista hauru- ja punaleväpohjat on luokiteltu vuoden 2018 arvioinnissa erittäin uhanalaiseksi (EN), meriajokaspohjat vaarantuneeksi (VU) ja avoimet näkinpartaispohjat silmälläpidettäväksi (NT).

Kallahden matalikolla on yksi harvoista tunnetuista meriajokkaan (*Zostera marina*) esiintymistä etelärannikolla, ja se on lajin ainoa tunnettu kasvualue Helsingissä. Meriajokas on luokiteltu Suomen lajien uhanalaisarvioinnissa 2019 silmälläpidettäväksi (NT). Kallahdenniemen suojaisissa rantavesissä, Kallahden rantaniityn molemmiin puolin, on näkinpartaisille suotuisia suojaisia rantavesiä. Näkinpartaisniityt ovat erittäin herkkiä mekaaniselle kulutukselle, kuten tallaamiselle ja moottoriveneiden aiheuttamille potkuripyörteille.

Kallahden matalikko on vesilinnuille ja kahlaajille tärkeä muutonaikainen levähdys- ja ruokailualue sekä keväällä että syksyllä. Linnuston puolesta arvokkain alue on Kallahden rantaniityn eteläpuoleinen matalikko. Suurimmillaan levähtäjämäärät ovat maaliskuussa ja elokuussa. Alueelle kerääntyy runsaasti muun muassa erittäin uhanalaisia tukkasotkia (EN), joiden joukossa on säännöllisesti myös erittäin uhanalaisia lapasotkia (EN). Erityisesti syksyllä Kallahden matalikko lähialueineen on merkittävä levähdysalue silmälläpidettävälle silkkiuikulle (NT) ja kyhmyjoutsenelle. Samoin vaarantuneeksi luokitellun haapanan (VU) määrät voivat olla alueella syksyisin huomattavia. Talviaikaiset allin (NT) ja isokoskelon (NT) kerääntymät ovat olleet alueella viime vuosina runsaita.

Matalan veden aikaan erityisesti Kallahden rantaniityn eteläpuoleisella matalikolla levähtää runsaasti kahlaajalintuja. Säännöllisesti tavattavia lajeja ovat muun muassa äärimmäisen uhanalainen suokukko (CR) ja erittäin uhanalainen lapinsirri (EN) sekä silmälläpidettävät valkoviklo (NT), mustaviklo (NT), liro (NT), pikkutylli (NT) ja punakuiri (NT).

Myös monipuolinen saariston pesimälinnusto käyttää Kallahden matalikkoa ruokailualueena pesimäaikana. Alueella pesivät säännöllisesti muun muassa tukkasotka (EN), haahka (EN) ja tukkakoskelo (NT).

Kallahden matalikon puhtaat hiekkapohjat ja runsas vesikasvillisuus tarjoavat hyvän elinympäristön myös monille selkärangattomille eläimille.

Alueella on merkittäviä silakan ja siian kutupohjia. Silakka kutee keväällä ja alkukesällä vesikasvillisuus pohjille Nuottakariniemi-Pihlajaluodon ympäristössä sekä lisäksi Villinginluodon rantavesissä. Tärkeimmät siian kutualueet sijaitsevat Iso Leikosaaren ja Kutusärkän välisellä alueella sekä Iso Leikosaaresta Nuottakarille ja Pihlajaluodolle ulottuvalla alueella. Merikuivainen siika on luokiteltu vaarantuneeksi (VU).

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN PÄÄTÖS

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) perustaa liitekartalle merkityn alueen luonnonsuojelualueeksi.

Alueella ovat voimassa seuraavat rauhoitusmääräykset:

1. Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- maa-ainesten, kivien tai kaivoskivennäisten ottaminen, maa- ja kal-lioperän sekä merenpohjan vahingoittaminen ja muuttaminen;
- ruoppaaminen, maa- ja ruoppausmassojen läjittäminen;
- kasvien ja kasvosien ottaminen ja vahingoittaminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappami-nen tai häiritseminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangat-tomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen sekä;
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

2. Liikkumisrajoitukset

Edellä olevien määräysten lisäksi alueella on kielletty:

- vesiskootterilla ajo yleisten veneväylien ulkopuolella koko suojelu-alueella;
- moottoriveneily ympäri vuoden karttaliitteelle 2 merkityllä Kallahden rantaniityn etelä- ja lounaispuolisella matalikolla. Kieltoalueen rajan muodostavat Ahvensaari, Haapasaari, Prinsessa ja Kuningatar;
- muu liikkuminen ja oleskelu karttaliitteelle 2 merkityllä Kallahden rantaniityn etelä- ja lounaispuolisella matalikolla 15.3.-30.4. ja 15.8.-30.9. Kieltoalueen rajan muodostavat Ahvensaari, Haapasaari, Prin-sessa ja Kuningatar;
- veneiden ja kalastusvälineiden ankkurointi ympäri vuoden karttaliit-teelle 3 merkityillä alueilla Kallahden rantaniityn etelä-lounaispuo-lella sekä koillispuolella, Santisen pohjois- ja lounaisrannalla sekä Iso Leikosaaren etelärannalla.

3. Sallitut toimenpiteet

Poikkeuksina edellä mainituista kielloista alueella on sallittu:

- kalastuslupien mukainen kalastus edellä mainitut liikkumis- ja ank-kurointirajoitukset huomioiden;

- ennestään käytössä olevien yleisten veneväylien kunnostusruopaukset ja vesiliikenteen turvallisuuden parantamiseksi tarvittava väylien kehittäminen;
- olemassa olevien laitureiden ylläpito;
- olemassa olevien uimapaikkojen ylläpito;
- vähäinen ruovikon niitto ilman konevoimaa;
- laitureiden ja muiden veteen tehtävien rakenteiden rakentaminen kaavan mukaiselle rakennuspaikalle kaavamääräysten mukaisesti;
- veneellä kulku Haapasaaren laiturille Kallahdenniemen etelä- ja lounaispuolisen matalikon kautta ympäri vuotisesti;
- veneiden ankkurointi ankkurointikieltoalueilla veneen kiinnittämiseksi laituriin;
- melominen Kallahden rantaniityn eteläpuoleisella matalikolla Ahven-saarten ja Haapasaaren välisellä osuudella ympäri vuotisesti.

4. Poikkeaminen rauhoitusmääräyksistä

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

5. Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonsuojelualueelle voidaan tarvittaessa laatia hoito- ja käyttösuunnitelma. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus hyväksyy suunnitelman.

PERUSTELUT

Kallahden matalikolla on harvinainen luonnonmuodostuma, vedenalainen harju. Alueella tavataan harvinaisia ja uhanalaisia luontotyyppejä. Alueella on uhanalaisten ja silmälläpidettävien vesilintujen ja kahlaajien tärkeitä levähdys- ja ruokailualueita. Matalikolla on uhanalaisen merikuituisen siian kutualueita.

Alue täyttää luonnonsuojelulain 10.2 §:n mukaiset luonnonsuojelualan perustamisen yleiset edellytykset.

Alueelle asetut liikkumis- ja ankkurointirajoitukset ovat tarpeen luontotyyppien ja linnuston suojelemiseksi.

KORVAUS

Maanomistaja ei vaadi korvausta luonnonsuojelualan perustamisesta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki 10 § 2 mom., 24 §

**LUONNONSUOJELUALUEEN MERKITSEMINEN MAASTOON JA
KIINTEISTÖREKISTERIIN**

Päätöksestä tehdään merkintä kiinteistörekisteriin. Alue merkitään maastoon siten kuin siitä on erikseen säädetty.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä.

Ylitarkastaja

Kirsi Hellas

Johtava asiantuntija

Ipo Huolman**LIITTEET**

Karttaliitteet 3 kpl
Valitusosoitus

ANNETTU POSTIN KULJETETTAVAKSI: 20.3.2019

PÄÄTÖS

Helsingin kaupunki
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

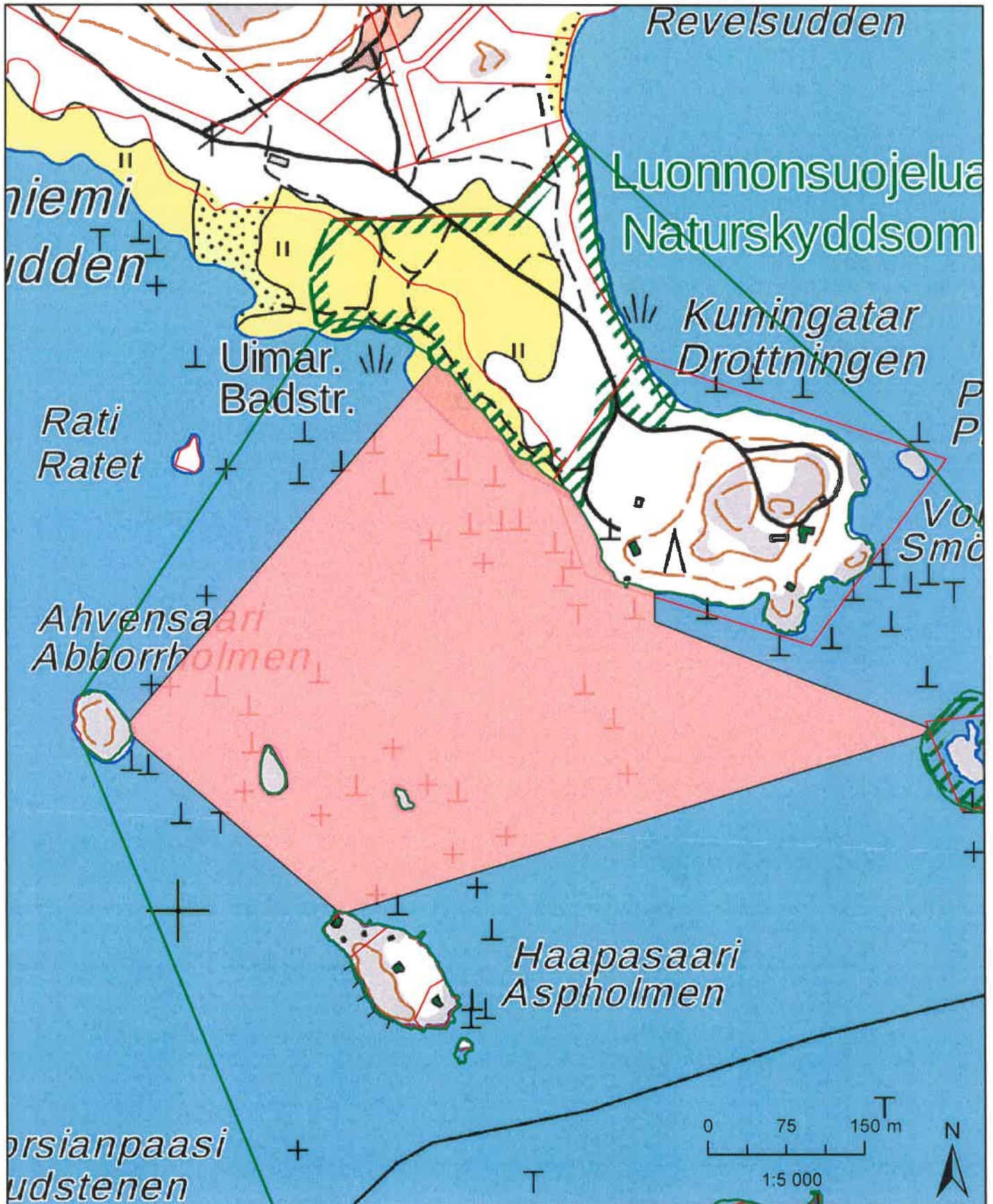
Yleistiedoksianto

Tätä luonnonsuojelualan perustamispäätöstä koskeva kuulutus julkaistaan Virallisessa lehdessä 26.3.2019. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan kaikkien asianosaisten osalta tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöksen julkaisemisesta Virallisessa lehdessä.

TIEDOKSI
(sähköpostilla)

Ympäristöministeriö
Uudenmaan liitto
Metsähallitus, Rannikon luontopalvelut
Suomen ympäristökeskus
Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri
Länsi-Uudenmaan poliisilaitos
Maanmittauslaitos

Maksuitta

- Luonnonsuojelualue
- Yleinen liikkumisrajoitus 15.3.-30.4. ja 15.8.-30.9. ja moottoriveneellä ajo kielletty ympäri vuoden

Kallahden matalikko
YSA243067, Ankkurointikieltoalueet

